

ppinquet omnib⁹. Quid nō ē in medio: q̄si
 p̄uatu sit. Quid publicū est i medio ponit:
 vt oēs qui veniūt p̄cipiāt: illuminēt. Ne
 mo dicat: meū est: ne i pte sua velit facere
 qd̄ in medio est oib⁹. Quid est ergo: oēs q̄
 in circuitu ei⁹ sūt: offerēt mūera: Qēs q̄ in
 telligūt cōem esse oib⁹ veritatē: z nō illā fa
 ciunt: quasi suā supbiēdo d̄ illa: ipi offerēt
 munera: q̄ hūilitatē hnt: qui aūt quasi su
 um faciūt qd̄ oib⁹ cōe est: tāq̄ i medio po
 sitū ad p̄tē seducere conant: nō offerent hi
 munera: qui oēs quia i circuitu ei⁹ sūt: offe
 rent munera terribili: offerent mūera ter
 ribili. Timeāt ergo oēs: qui in circuitu ei⁹
 sūt. Ideo enī timebūt: z cū tremore lauda
 būt: qz in circuitu ei⁹ sūt: iō vt oēs asseq̄nt
 eū: z publice oib⁹ p̄fluat: z publice illumi
 net: hoc est p̄tremiscere. Tu cū feceris tibi
 eū quasi p̄p̄riū: z iā nō cōem: extolleris in
 supbiā cū scriptū sit: seruite dño i timore:
 z exultate ei cū tremore. Ergo offerēt mu
 nera: qui in circuitu ei⁹ sūt. Ipsi enī humi
 les sūt: qui cōem nouerūt esse oib⁹ verita
 tem. Cui offerēt mūera: **Terribili et**
ei q̄ aufert spiritū principū: Spirit⁹
enī principū: supbi sūt spirit⁹. Illi ergo nō
 sūt spūs eius: quia z si aliqd̄ nouerūt: suuz
 volūt esse nō publicū. Sz ille qui cōmen
 dat se: tanq̄ equalē oib⁹: qui se i medio po
 nit: vt oēs capiāt quātū possūt: quicquid
 possūt nō de cuiusq̄ hoīs: s̄ de dei: z iō de
 suo: qz ipi facti sunt eius. Ergo illi oēs hu
 miles sunt: necesse est: p̄diderūt spiritū suū
 z spiritū dei habēt. A quo p̄diderunt sp̄itū
 suū: Ab illo qui aufert spiritū principū.
 Quidē dicat ei i alio loco: Auferes sp̄itū
 eoz z deficiēt: z in puluere suū p̄uertentur.
 Emitte spiritū tuū z creabūt: z inoua
 bis faciez terre. Nescio q̄s intellexit aliqd̄
 suū vult esse: adhuc spiritū suū habet: bo
 nū est illi p̄dat spiritū suū: z habeat spiritū
 dei. Adhuc inf̄ principes supbit: bonū est
 vt redeat ad puluere suū: z dicat: memēto
 dñe: qz puluis sum⁹. Si enī te p̄fessus fue
 ris: puluere: de⁹ d̄ puluere fac hoiez. Qēs
 qui i circuitu ei⁹ sūt: offerēt munera. Qēs
 hūiles p̄sitent ei z adorāt eū: terribili offe
 rēt munera. **Inf̄ terribili: Exultate cū tre**
more. Et ei qui aufert spiritū principū: id
ē tollit audaciā supboz. Terribili ap̄d
reges terre. Terribiles sunt reges fr̄e: s̄
ille sup oēs q̄ terret reges fr̄e. Esto rex fr̄e:
z erit tibi fr̄ib⁹ d̄. Quō inq̄s ero rex fr̄e:
Rege fr̄ā z ens rex fr̄e. Noli ḡ auiditate

impandi ponere tibi añ oculos puincias la
 tissimas: q̄ tua regna diffundas: terrā quā
 portas rege. Audi Ap̄lm̄ regētē terrā: nō
 sic pugilloz q̄si aerē vberās: sed castigo cor
 pus meū: z in fuitutē redigo: ne forte alijs
 p̄dicās: ip̄e reprob⁹ efficiar. Ergo fr̄es mei
 estote in circuitu ei⁹: vt p̄ quēcūq̄ vob ve
 ritas sonuerit nō illā imputet: illi p̄ quē so
 nat: s̄ de medio sit oib⁹: qz eq̄luter adest om
 nib⁹: z estote hūiles: ne vob z vosipsi vsur
 petis: si qd̄ forte boni illi⁹ intellexeritis: qz
 z nos qd̄ meli⁹ intellexerim⁹ vestrū ē: z qd̄
 vos meli⁹ intellexeritis nostrū est: vt in cir
 cuitu ei⁹ sim⁹ z humiles sim⁹: atqz ita p̄den
 tes spiritū nostrū offerem⁹ munera tribili
 sup oēs reges terre: id est sup oēs regētes
 carnē suā: s̄ subiectos creatori suo.

Explicit Tractatus de ps̄. LXXV

Incipit Tractatus de ps̄. LXXVI

Psalmi hui⁹ limē ita scribit. **In fi**
niem p̄ idithū psalmus ipsi
Asaph. In fine quid sit notus.
 Finis enī legi ch̄rist⁹ ad iusticiā oī credēti.
 Idithū interpretat̄ trāsiliēs eos. Asaph inf̄
 p̄tat̄ cōgregatio. Loquit̄ hic ḡ cōgregatio
 trāsiliēs: vt pueniat ad finē: qui est ch̄rist⁹
 Iesus. Que sūt itaqz trāsiliēdo: vt ad illū
 finē puenire possim⁹: vbi iā qd̄ trāsiliamus
 nō habebim⁹: psalmi text⁹ ipse demonstrat.
 Etenī tādiu trāsilire debem⁹: q̄cquid nos
 impedit: quicqd̄ irretit: quicqd̄ visco qd̄ā
 illigat: z onere aḡuat volatū nostrū: do
 nec pueniam⁹ ad id qd̄ sufficit: vltra quod
 nihil ē: infra qd̄ sūt oia: z ex q̄ sūt oia. Pa
 trē quippe ip̄m volebat **Philipp⁹** intueri z
 dicebat dño Iesu ch̄risto: onde nob̄ patrē
 z sufficit nobis: tāqz tādiu illi trāsiliēdū eēt
 quicquid aliū eēt: donec pueniret ad pa
 trē: vbi iā secur⁹ assisteret: z qd̄ ei vltra re
 quirēdū esset nō haberet. **Hoc ē enī suffi**
cit: vtz ille q̄ verissime dixerat: ego z pater
vnū sum⁹: admonuit Philippū: docuitqz
oēm hoīem qui ch̄ristū intelligeret etiā i eo
habere finez: qz ip̄e z p̄ vnū sūt. Tāto enī
inquit tpe vobiscū sum: z nō vidistis me:
Philippe qui me videt: videt z p̄ez meū.
 Quisquis ergo psalmi huius animū senti
 re: imitari: tenere vult: oia desideria carna
 lia trāsiliat: seculiqz huius p̄pam z ille
 cebram calcet: nihilqz sibi aliud proponat
 vbi constat: nisi ex quo sunt omnia: in q̄
 bus omnib⁹ etiā ip̄se laborat: donec ad fi
 nem p̄ueniat. Quid nobis ergo indicat
 trāsiliens iste:

Expositio psalmi.

Voce mea: inquit: ad dñm clamaui: Sed multi clamāt ad dominū p diuitijs acquirendis dānisq; deuitandis: p suorū salute: p stabilitate dom⁹ sue: p felicitate tpali: p dignitate seculari: postremo etiā p ipsa salute corporis q̄ p̄monitū ē paupis. Pro his atq; hmoi reb⁹ multi clamāt ad dñm: vix q̄sq; ppter ipm dñm: Facile q̄ppe homi est q̄libet desiderare a dño: z ipm dñm nō desiderare: quasi vero suau⁹ esse possit qd dat: q̄ ipse qui dat. Quisq; ergo p alia re qualibet clamāt ad dñm: nōdū est transiliens. Hic vero trāsiliēs qd dicit: Uoce mea ad dñm clamaui. Et ne arbitraris vocē ipi⁹ qua clamauit ad dñm ppter aliud emissā q̄ p̄ ipm dñm: secur⁹ ait. **Et vox mea ad deū: Emittit enī vox qua clamemus ad dñm: z ipa vox ad aliud est: nō ad deū. Ad hoc enī est vox: ppter quod edit vox. Ipse vero q̄ deū gratis amabat: q̄ volūtariē deo sacrificabat: qui trāsilierat quicqd infra ē: nihilq; aliud supra se viderat: q̄ effunderet aiām suā: nisi ex quo p quē z in q̄ creat⁹ erat ad quez clamauerat voce sua: ad illū eē fecerat ipam vocē suā. Vox mea inqt ad deū. Et nūquid sine causa: Uide quid sequitur. Et attēdit mihi. Vere tūc tibi attēdit: qñ ipm q̄ris. nō qñ peripm aliud queris. Victū est de q̄busdā: clamauerūt: nec erat qui saluos faceret: ad dñm nec exaudiuit eos. Quare: Quia vox eorū nō ad dñm. Expm̄ hoc alio loco scriptura: vbi dicit de talib⁹: dñm nō iuocauerūt. Ad illū clamare nō cessauerūt: z tñ dominū nō iuocauerūt. Quid est dñm nō inuocauerūt: Bñm in se nō vocauerūt: ad cor suū dñm nō inuitauerūt: a dño se habitari noluerūt. Et iō quid eis p̄tigat: Ibi trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Iō tererū p̄ntiū amissioē tremuerūt: qñ nō erāt pleni illo quē non iuocauerunt: nō gratis amauerūt: vt amissis tpalib⁹ reb⁹ possent dicere: sic dño placuit: ita factū ē: sit nomē dñi bñdictū. Ergo iste: vox mea inquit ad dñm: z attēdit mihi. Voceat nos quō id fiat. In die tribulatiōis mee deū exquisiui: Quis es q̄ hoc facis in die tribulatiōis tue: Uide qd exquiras. Si carcer fac tribulationē: exire de carcere exqr̄: si febris fac tribulationē: sanitatē exqr̄is: si fames fac tribulationē: saturitatē exqr̄is: si dāna faciūt tribulationē: lucrū exqr̄is: si p**

Alia lra.
t voce mea.

Alia lra.
t intēdit.

egrinatio fac tribulationē ciuitatē tue carnis exqr̄. Et qd cūcta cōmemorē: aut qñ cūcta cōmemorē: Uis eē trāsiliēs: i die tribulatiōis tue deū exqr̄e: nō p deum aliū: s̄ ex tribulatiōe deū: vt ad h̄ deū remoueat tribulationē: vt secur⁹ ibereas deo. In die tribulatiōis mee deū exquisiui: nō aliū aliqd: s̄ deū exquisiui. Et quō exquisiui: **Manib⁹ meis nocte corā eo. Dic h̄ rursus: videam⁹: itelligam⁹: unitemur si possum⁹. In die tribulatiōis tue qd exquisiui: Deū. Quō exquisiui: Manib⁹ meis. Quā exquisiui: Nocte. Ubi exquisiui: Corā eo. Et q̄ fructu exquisiui: Et nō sū decept⁹. Oia q̄ videam⁹ fr̄es: oia p̄siderem⁹: oia ifrogem⁹: Et qd sit tribulatio: i q̄ iste deū exquisiuit: z qd sit manib⁹ inqr̄ere deū: z qd sit nocte: z qd sit corā illo: z seq̄ qd oēs itelligūt: z nō sū decept⁹. Quid est enī: z nō sū decept⁹: Inueni qd q̄rebā. Tribulatio n̄ illa v̄ illa cogitanda ē: etenī vñ q̄sq; nōdū trāsiliēs: nōdū putat eē tribulationē: nisi q̄ acciderit huic vite ex aliq̄ tristi tpe. At v̄o ille trāsiliēs totā vitā istā tribulationē suā reputat. Hic enī amat patriam supnā: vt trena pegrinatio: ipa sit maxima tribulatio. Quō enī n̄ sit tribulatio vita ista rogo vos: Quō n̄ sit tribulatio q̄ dicta ē tota tēptatio: Habet sc̄ptū in libro Job. Nūqd nō tēptatio ē vita hūana sup t̄razē: Nūqd dixit: tēptat vita hūana sup terrā: Ipa vita tēptatio ē. Si q̄ tēptatio: vtiq; tribulatio. In hac q̄ tribulatiōe: h̄ ē hac vita deū exquisiuit iste trāsiliēs. Quō: **Manib⁹ inqt meis. Quid ē manib⁹ meis: Opibus meis. Nō enī aliqd corporeū q̄rebat: vt p̄tractādo iueniret qd pdiderat: vt manib⁹ q̄reret nūmū: aur̄: argētū: vestē: q̄cqd tale ē qd māib⁹ teneri possit: q̄q; z ipse dñs n̄ Iesus ch̄rist⁹ voluit se manib⁹ inqr̄i: qñ dubitāti discipulo: cicatrices oñdit. S; nū qd cū ille exclamasset tāgēs cicatrices vuln̄ez ei⁹: dñs me⁹ z de⁹ me⁹. Nōne audiuit: qz vidisti me credidisti: bñ q̄ n̄ videst z credidest: Si q̄ ille manib⁹ q̄res ch̄ristū: h̄ audire meruit: vt opprobriū ei fuerit ita q̄sisse nos q̄ bñ dicti sum⁹: q̄ si vidim⁹ z credim⁹. Quid q̄: Ad nos n̄ p̄tiet māib⁹ q̄rē: P̄tinet sic dixi opib⁹ q̄rē. Quā h̄: Nocte. Quid sit nocte: In h̄ sc̄lo. Nox enī ē añq; effulgeat dies: in aduētū clarificato dñi n̄i Iesu ch̄risti. Nā vultū vidē qz nox ē: Nisi lucernā h̄ h̄rem⁹: i tenebr̄ p̄manerem⁹. Petrus enī dic̄: z nos h̄em⁹ certiorē p̄pheticū b̄monē: cui bñfacit̄ itēdētes: velut lucerne in****

Alia lra.
t p̄tra cū.

obsuro loco: donec dies luceat: et lucifer oriat in cordibus nostris. **U**letur est ergo dies post istam noctem: interim in hac nocte lucerna non desit: et hoc est fortasse quod nunc facimus has litteras exponendo: lucernam inferimus ut in hac nocte gaudeamus: quod quidem debet accensa esse semper in domibus vestris. Talibus enim dicitur: nolite spiritum extinguere: et tanquam exponens quid diceret: secutus ait: prophetiam nolite spernere: id est lucerna in vobis semper luceat. Et hec quidem lux in comparatione cuiusdam ineffabilis diei nox dicitur: nam ipsa vita fidelium in comparatione infidelium dies est. Quod autem sit nox iam diximus et ostendimus per Petri apostoli testimonium: qui quidem etiam lucernam nominavit: et de ipsa lucerna nos admonuit ut intendamus eam: id est prophetico sermone: donec luceat et lucifer oriat in cordibus nostris. Quod autem iam vita fidelium dies sit in comparatione vite impiorum: Paulus ostendit. Abijciamus inquit opera tenebrarum: et induamur arma lucis: sic ut in die honeste ambulemus. Ergo honeste viventes in comparatione vite impiorum in die sumus. Sed iste dies vite fidelium non sufficit huic idithum: transilire vult et istum diem donec veniat ad illum diem ubi nocti temptationem nullam omnino formidet. Hic enim quis dies sit vita fidelium: temptatio est vita humana super frater: nox et dies: dies in comparatione infidelium: nox in comparatione angelorum. Hinc enim dicitur angelis: quem nos non dum habemus: iam nos habemus quem non habent infideles: sed non dum habent fideles: quem angelus habet: tunc autem habebunt cum erunt equeles angelorum dei: quod illis in resurrectione promissum est. In hac ergo iam die et adhuc nocte: in comparatione futuri diei quem desideramus: dies in comparatione preterite noctis cui renunciamus: in hac ergo in quam nocte deum requiramus: manibus nostris. Non cessent opera: quam deum: non sit iane desiderium. Si via sumus: sumptus erogemus: ut pervenire possimus. Ad manibus quam deum: et si nocte quam quam manibus quam deum: non decipimur quia coram ipso quam: Quid est coram ipso: Nolite facere iustitiam vestram coram hominibus: ut videamini ab eis: alioquin non habebitis mercedem apud patrem vestrum. Cum ergo facis elemosinam ait: manus ille sunt querentes deum: noli tubicinare autem te: sicut hypocrite faciunt: si sit elemosyna tua in occulto: et pater tuus qui videt in occulto reddet tibi. Ergo manibus meis nocte coram eo et non super deceptus. Quanta tamen iste idithum protulerit in hac terra: et in hac nocte: et quomodo habuerit quidam transilire necessitatem impingentibus atque pungentibus deorsum tribula-

tionibus: et necesse fuerit transilire intetissime audiamus. **N**egavi consolari animam meam: Tantum tedium me hic occupavit: ut protra omnem consolationem clauderet se anima mea. **U**ni huic tale tedium: Fortasse quia vinea gradinata est: aut quia olea non pervenit: aut quia vindemia a pluvia intercepta est. **U**ni huic tedium: Audi hinc ex alio psalmo: ipse enim et ibi vox est: Tedium detinuit me a peccatoribus relinquentibus legem tuam. Tanta ergo tedium de homini malo affectum se iste dicit ut negaret consolari animam ipsam: prope absorbuerat eum tedium: tristitiaque eum omnino irrepabiliter miserat: negat se consolari. Quid igitur restabat: Primum videri consolari. Nonne sustinuerat quod sit contristare et non inuenerat: Quo enim se verteret ad consolationem quem occupaverat tedium de peccatoribus relinquentibus legem dei: Quo se verteret: Ad hominem dei quemlibet. In multis iam forte iste exustus erat magnam tribulationem quam magister de illo aliquid delectatione presumpserat: vident enim aliqui iusti homines et gaudent ad eos: et necesse est ut gaudeat: quoniam caritas sine gaudio talis esse non potest. In his autem in quibus gaudium est homo si forte aliquid prauum contigerit: quomodo sepe contingit: quanta leticia ibi erat: tantus meror accedit: ita ut postea iam timeat homo laxare habenas gaudiorum: timeat se leticie committere: ne quantum magis letatus fuerit: tanto amplius si aliquid contigerit contabescat. Percussus ergo scandalis abundantibus quasi multis vulneribus clausit se contra humanam consolationem: et negavit consolari animam ipsam. **E**t vnde vita: **U**ni respiratio: **A**d memor fui dei et delectatus sum. Non frustra manus operate fuerant: inuenerant magnam consolatorem. Non quiescendo memor fui dei et delectatus sum. Predicandus igitur est deus: cuius iste memor factus delectatus est: et consolatus in quadam tristitia et quodammodo salute desperata recreatus predicandus est deus. **B**enignus quod consolatus est iste: secutus ait. **G**arrui: In ipsa consolatione memor factus dei: delectatus garrui. Quid est garrui: Letatus sum: exultavi loquendo. Garruli enim proprie dicuntur: qui vulgo verbosi appellantur: accedente leticia: nec valentes nec volentes tacere. Factus est iste talis. Et rursus quod ait: **E**t defecit spiritus meus. Tedium prostraverat. Recolendo deum delectatus fuerat: rursus garrido defecerat. Quid sequitur:

Alia lra.
† reuuit.
† aia mea.

Alia lra.
† et exercitatus sum.

Alia lfa.
f oculi mei. Anticipauerunt vigilias omnes inimici mei: Vigilauerunt sup me omnes inimici mei. Plus me vigilauerunt: vigilando preoccupauerunt me. Ubi non muscipulas ponunt: Nonne vigilias anticipauerunt omnes inimici mei: Qui sunt enim isti inimici: nisi illi de quibus dicit Ap[osto]lus: non est vobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem: sed aduersus principat[us] et potestates et rectores mundi tenebrarum harum: aduersus spiritualia nequiti[ae] in celestibus. Ergo aduersus diabolum: et angelos eius inimicitias exercemus. Rectores eos mundi dixit: quia ipsi regunt dilectores mundi. Non enim regunt mundum: quasi rectores sint celi et terre: sed mundum peccatores dicunt: Et mundus enim non cognouit. Tale mundum illi regunt: qui non cognoscunt christum: contra hos habemus inimicitias perpetuas. Benignus quilibet habeas inimicitias aduersus hominem: cogitas finire: siue illius satisfactio[n]e: si ipse te lesit: siue tua sit si tu lesisti: siue vtriusque si vos iuicem lesistis: laboras satisfacere et concordare: cum diabolo autem et angelis eius nulla concordia est. Ipsi nobis inuidet regnum celorum: mitescere omnino erga nos non possunt: quia anticipauerunt vigilias omnes inimici mei. Plus illi vigilauerunt ad recipiendum: quam ego ad custodiendum me. Anticipauerunt vigilias omnes inimici mei. Quomodo enim non anticipauerunt vigilias: qui vbique scandala: vbique muscipulas posuerunt: Ledi inest cordi: metuendum est ne absorbeat tristitia leticia: metuendum est ne garrindo deficiat spiritus tuus. Anticipauerunt vigilias omnes inimici mei. Benignus in ipsa garrulitate dum loquaris: et securus loqueris: quanta plerumque iueniunt que velint tenere: inimici et reprehendere: unde velint etiam criminari et calumniari: hoc dixit: illud sensit: hoc locutus est. Quid faciat homo: nisi quod sequitur: **Conturbatus sum et non sum locutus.** Conturbatus ergo ne in eius garrulitate inimici anticipantes vigilias calumnias quererent: et iuenerent non est locutus: nisi quod tamen iste transiliens cessaret in se: et si forte a garrulitate cessauit qua subreperat ei: de ipsa locutione placere hominibus: non tamen destitit: non cessauit ut conaretur et hoc ipsum transcendere. Et quid dicit: **Cogitavi dies antiquos:** Ita iste velut qui vapulauerat foris: tulit se intro: in secretario sue mentis agit. Et quid ibi agat dicat nobis: **Cogitavi dies anti-**

Alia lfa.
turbatus.

quos. Bene est illi. Videte que cogitat rogo vos. Intus est: apud se cogitat dies antiquos: Nemo illi dicit: male dixisti: nemo illi dicit: multum locutus es: nemo ei dicit peruerse sensisti: ita sit ei bene secum: adiuuet deus: cogitet dies antiquos: et dicat nobis in ipso interiore cubiculo suo: quid egerit: quo puenierit: quid transilierit: vbi manserit. **Cogitavi dies antiquos. Et annorum eternorum meorum fui.** Qui sunt anni eterni: magna cogitatio. Videte quod sibi vult ista cogitatio: nisi magnam silentium: ab omni forinsecus strepitu: ab omni rerum humanarum multu[m]. Intus requiescat: qui cogitare vult istos annos eternos. Numquid anni in quibus sumus eterni sunt: aut in quibus fuerunt maiores nostri: aut in quibus futuri sunt posteri nostri: Absit ut eterni existimentur. Quid enim de his annis manet: Ecce loquendo dicimus hoc anno. Et quod tenemus de hoc anno propter unum diem in quo sumus: Nam superiores dies anni huius iam transierunt: nec tenentur futuri aut non dum venerunt: in vno die sumus et dicimus huius anno: imo dic hodie: si aliquid vis presens dicere. Nam de toto anno quod presens tenes: Quicquid de illo preteritum est: iam non est: quicquid de illo futurum est non dum est. Quomodo hoc anno: Corrige locutionem. Hodie dic: verum dicis: hodie iam dicamus. Rursus et hoc attende: cum hodie hoc hore matutine transierunt: hore future non dum venerunt. Et hoc ergo corrige: hac hora dic. Et de ista hora quid tenes: Admoneta est quodam iam transierunt: que futura sunt non dum venerunt: hoc momento dic. Quo momento: Bui syllabas loquor: si duas syllabas dicam altera non sonat: nisi cum illa transierit. Ipsa denique vna syllaba si duas litteras habeat: non sonat posterior lfa: nisi post abierit. Quid ergo tenemus de his annis: Anni isti mutabiles sunt: anni eterni cogitandi sunt: anni qui stant: qui non venientibus et abeuntibus diebus peragunt: anni de quibus alio loco scriptura dicit deo: Tu autem idem ipse es et anni tui non deficiet. Hos annos iste transiliens: non in garrulitate forinsecus: sed in silentio cogitavit. Et annorum eternorum memor fui. **Et meditatus sum nocte cum corde meo:** Nemo illi calumniosus tendiculas verborum requirit: in corde suo meditatus est. **Barriebam:** Ecce est illud garrere: observa iterum ne deficiat spiritus tuus. Non inquit non sic barriebam quasi foris: alio modo nunc. Quomodo nunc: Barriebam. **Et scrutabar spiritum meum.** Si scrutetur iste terram: ut

Alia lfa.
f annos eternos
in mente habui.

Alia lfa.
f et exercitabor

Alia lfa.
f scopebam.

venas auri inueniret: nemo eū desipe dice-
 ret: imo sapientē multi dicerēt: q̄ vellet ad
 aurū puenire. Quanta hō h̄z intus: z non
 fodit. Scrutabat iste spūm suū: z cum ip̄o
 spū suo loquebat: z in ip̄a locutiōe garrie-
 bat. Seipm̄ interrogabat: seipm̄ examina-
 bat: in se iudex erat. Et sequit. Scrutabar
 spūm meū. Timendū ne in ip̄o spū suo re-
 maneat: garruit enī foris: z qz anticipaue-
 runt vigilias omēs inimici ei⁹: inuenit ibi
 tristitiaz: z defecit spūs eius qui garriebat
 foris. Ecce cepit intus garrire securus: ibi
 solus: ibi in silētio cogitat annos ef nos. Et
 pscrutabar inq̄t spūm meū. Et h̄ timēduz:
 ne spū suo remaneat: z non sit trāsiliens:
 iaz tñ melius agit q̄ foris agebat: transcē-
 dit aliqd: z hinc videam⁹ quo. Nō enī ces-
 sat iste trāsiliēs: donec veniat in fines: vñ
 h̄z titulū psalmus. Garriebat inq̄t z scru-
 tabar spūm meū. Et qd̄ inuenisti? Nō
 in eternū repellet de⁹. Tediū inuene-
 rat in hac vita: nūq̄ fidem: nūq̄ securaz
 solationē: ad quoscūq̄ hoies intedebat:
 scandalum in eis inueniebat aut timebat.
 Nūq̄ q̄ securus: tacere illi malū erat: ne si-
 leret a bonis: loqui z foris garrire molestū
 erat: ne anticiparent vigilias omēs inimi-
 ci eius: calūnias inquirerēt in verbis ei⁹.
 Angustatus in hac vita vehement: multuz
 de alia vita cogitauit: vbi ista nō sit tēpta-
 tio. Et qñ illuc puenit? Nō enī nō constat
 qz qd̄ hic patimur ira dei ē. Bicitur hoc in
 Esaiā: Nō in eternū vindex in vobis ero:
 neqz p̄ omne tps irascar vob. Et dicit qua-
 re: Spūs enī a me pcedit: z oēm flatū ego
 feci ppter peccatū paululū qd̄ contristauit
 z peussit eum: z auerti faciē meaz ab illo: et
 abiit tristis: z ambulauit vias suas. Quid
 ē: Hec ira dei sp̄ sit? Nō h̄ iuenit iste in silē-
 tio: Quid enī dicit? Nō in eternuz repellet
 deus. Et nō apponet vt bñplace-
 at ei adhuc. Id est vt beneplaceat ei ad-
 huc repellere: et in eternū repellere non ap-
 ponet. Necessē ē vt reuocet ad se suos su-
 os: necesse est vt recipiat fugitiuos redē-
 tes ad dñm: necesse est vt exaudiat vocem
 compeditor. Nō in eternū repellet de⁹: et
 non apponet vltra vt bñplaceat ei adhuc.
 Aut in finē misericordiam suā absci-
 det: a generatiōe in generationes.
 Aut obliuiscet misereri deus: In-
 te: a te: in alterum nulla est misericordia: nisi eā
 tibi deus donet: z ip̄e deus obliuiscit mi-
 sericordiā: Riuius currit: sōs ip̄e siccauit:

Aut obliuiscet misereri deus: Aut conti-
 nebit in ira sua miseratōnes suas:
 Id est sic irasceat vt nō misereat. Facili⁹ ille
 iram: q̄ misericordiam p̄tinebit. Hoc z p̄ Esai-
 am dixerat: Nō in eternū vindex in vobis
 ero: neqz p̄ omne tps irascar vobis. Hoc z
 postea q̄ dixit: abiit tristis: z ambulauit vi-
 as suas: Elias inq̄t eius vidi z sanauit euz.
 Hoc vbi cognouit iste: transcēdit: z se de-
 lectat in dño: z ibi esset: z in eius operibus
 magis garriret: non in spū suo: nō i eo qd̄
 erat: s̄ in eū a quo factus erat. Et h̄c ergo
 transcēdit: Videte trāsilientem: videte si
 remaneat alicubi quousq̄ p̄ueiat ad deū.
 Et dixi: Jam seipm̄ trāsiliēs qd̄ di-
 xit: Nūc cepi: Eū excessisse z me nūc ce-
 pi: hinc iam nullū piculum est: nam in me
 ip̄o remanere piculū fuit. Et dixi: Nūc ce-
 pi. Hec est immutatio dextere ex-
 celsi. Adō me cepit mutare excelsus: mō
 recepi aliquid vbi securus sum: mō intraui
 aliquā aulam gaudiorū: vbi nullus time-
 tur inimicus: mō cepi esse in ea regiōe: vbi
 non anticipent vigilias omēs inimici mei.
 Nūc cepi: hec immutatio dextere excelsi.
 Ademor fui operū dñi: Jā videte
 illū spaciari in opibus dñi. Garriebat enī
 foris: z contristat⁹ inde defecit spūs eius:
 garruit intus cum corde suo z spū suo: z
 pscrutans eūdez spūm suū: memor fuit an-
 norū eternorū: memor fuit misericordie dñi: qz
 non repellet dñs in eternū: z cepit iā in ei⁹
 opibus securus gaudere: securus exulta-
 re. Audiamus iā opa ip̄a: z exultemus et
 nos: s̄ affectibus etiā nos trāsiliam⁹: nec
 ad t̄palia gaudeam⁹. Habemus enī z nos
 cubile nostrū: quare nō illuc iram⁹? Qua-
 re non in silentio agim⁹? Quare nō spūm
 nrm̄ pscrutamur? Quare ānos eternos si
 cogitam⁹? Quare in opibus dei non leta-
 mur? Si nūc audiam⁹: z ip̄o dicēte delecte-
 mur: vt etiā cū hinc abierim⁹: faciamus qd̄
 ip̄o loquente faciebamus: si tñ facimus ce-
 ptum ip̄i qd̄ dixit: nunc cepi. Gaudere in
 opibus dei est obliuisci: z te si potes illo so-
 lo delectari. Quid enī mel⁹ illo sit non vi-
 des: qz cū ad te redis: in deteriozem redis.
 Ademor fui opey dñi. Quia memor
 ero ab initio mirabilū tuorū. Et
 meditabor in oibus opib⁹ tuis: et
 in affectionibus tuis garrā. Ecce
 tertium garrire. Garruit foris qñ defecit:
 garruit in spū suo intus qñ p̄fecit: garr-
 uit in opibus dei qñ puenit quo p̄ficat. Et

Alia lra
+ misericordias

Alia lra
+ non habet
+ mutatio

Alia lra
+ adiuentionib⁹
+ texercebor

Alia lra
+ Nunquid
+ p̄cipiat

Alia lra
+ aut
+ complacitor
+ sit

Q

In affectionibus tuis garrā: nō in affectio-
nibus meis. Quis viuit sine affectionib?
Et putatis fratres qz q̄ deū timēt: deū co-
lūt: deū diligūt: nullas hnt affectiōes: Cle-
re h̄ putabis z putare audebis qd̄ affectio-
nes habeat tabula: theatrū: venatio: aucu-
piū: piscat̄: z nō habeāt opa dei: z nō habe-
ant meditatiōes dei iteriores affectiōes q̄l-
dam suas: cū inspicit mūdus: z ponifante
oculos spectaculū nature rerū: et in his q̄-
ritur artifex: z inuenitur nusq̄ displicēs: z
per oia placēs. **Deus in sancto via
tua:** Inspicit iam opera misericōdie dei circa
nos: ex his garrit: z in his affectionib^o ex-
ultat. **Primo** inde cepit in sancto via tua.
Que via tua in sancto: Ego sum inq̄t via
veritas z vita. **Redite** ergo hoies ab affe-
ctionibus v̄ris. **Quo** itis? **Quo** curritis?
Quo nō solū a deo: s̄ etiam a vob̄ fugitis?
Redite preuaricatores ad cor: scrutami-
ni sp̄m v̄m: recolite annos eternos: inue-
nite misericōdiam dei circa vos: attēdite ope-
ra misericōdie eius: **In** sancto via ei^o. **Fili** ho-
minū vsq̄quo graues corde? **Quid** queri-
tis in affectionib^o v̄ris? **Ut** qd̄ diligit va-
nitatem: z queritis mendacium: **Et** scitote
qm̄ magnificauit d̄ns sanctū suū. **In** sancto
via tua. **Ad** ip̄m q̄ attēdam^o: christuz
attendamus: ibi via eius. **Deus** in sancto
via tua. **Quis** de^o magnus sic de^o
noster: **Habēt** gentes affectiōes circa de-
os suos: idola adorant: oculos hnt z non
vident: aures hntz nō audiēt: pedes hnt
z nō ambulabūt. **Quid** ambulas ad eum
q̄ non ambulat? **Nō** inq̄t ea colo. **Et** quid
colis? **Nomen** qd̄ ibi est. **Certe** h̄ colis qd̄
alibi dictū est: **Qm̄** dij gentiuz demonia.
Aut idola colis: aut demonia? **Nec** idola:
nec demonia inq̄t. **Et** qd̄ colis? **Stellas:** so-
lem: lunā: ista celestia. **Quanto** meli^o q̄ fe-
cit z terrena z celestia: **Quis** deus magn^o
sicut deus n̄r? **Tu** es deus q̄ facis mi-
rabilia **solus.** **Tu** vere magnus de^o: fa-
ciens mirabilia in corpe: in aīa solus fa-
ciens. **Audierūt** surdi: viderūt ceci: cōua-
luerūt languidi: surrexerūt mortui: constri-
cti sunt palitici: s̄ miracula ista tunc cor-
porib^o: videamus in aīa. **Sobrii** sunt: pau-
loante ebriosi. **Fideles** sunt: pauloan̄ ado-
ratores simulachrorum: **Res** suas donāt
paup̄ib^o: q̄ alienas antea rapiebāt. **Quis**
deus magnus sicut deus n̄r? **Tu** es de^o q̄
facis mirabilia solus. **Fecit** z **Moy**ses: s̄
nō solus: fecit **Helias:** fecit z **Heliseus:** fe-

Alia lra
non habet

cerunt z apostoli: s̄ nullus eorū solus. **Illi**
cū facerēt: tu cū eis: tu qm̄ fecisti: illi non te
cū. **Non** enī tecū fuerūt cū fecisti: qm̄ ip̄os
tu fecisti. **Tu** es de^o q̄ facis mirabilia sol^o.
Quō solus: **Nūq̄d** forte p̄r z non filius:
aut fili^o z n̄ p̄r: **Immo** p̄r z fili^o z sp̄s sanctus.
Tu es de^o q̄ facis mirabilia solus. **Nō** enī
tres dij: s̄ vnus de^o facit mirabilia solus: z
in ip̄o transiliente: nam vt etiā transiliret: z
ad ista p̄eiret: miraculū dei fuit. **Quādo**
intus garruit cū sp̄u suo vt trāsilliret z ip̄m
sp̄m suū: z in dei opibus delectaret. **Sp̄e**
ibifecit mirabilia. **Sz** qd̄ fecit de^o? **Nō**
tam fecisti in popul^o vtutem tuam:
Inde cōgregatio ista asaph transilīēs: qe
notam fecit in popul^o vtutē suā. **Quā** vtu-
tem suā notā fecit in popul^o: **Mos** aut̄ p̄di-
camus ch̄stū crucifixū: iudeis q̄dez scan-
dalū: gentibus aut̄ stulticiā: ip̄is aut̄ voca-
tis iudeis z grecis ch̄stū dei vtutē: et dei
sapiam. **Et** q̄ vtus dei ch̄stus: notum fe-
cit ch̄stū in popul^o. **An** z h̄ nōdū agnosci-
mus: z ita desipim^o: ita infra iacemus: ita
nihil transilim^o: vt h̄ nō videam^o? **Notam**
fecisti in popul^o vtutē tuā. **Redemisti** in
brachio tuo pplm̄ tuū: **Brachio** tuo
hoc ē vtute tua. **Et** brachiū d̄ni cui reuela-
tum ē: **Redemisti** in brachio tuo populuz
tuū. **Filios** isrl̄ z ioseph. **Quomō** q̄st
duos p̄los filios isrl̄ z ioseph: **Nonne** filij
Ioseph in filijs isrl̄? **Ita** plane h̄ scimus: h̄
legimus: h̄ scriptura clamat: h̄ veritas in-
dicat: qm̄ israhel idē q̄ Jacob: habuit filios
duodecim: inf̄ q̄s vn^o erat Ioseph: z ex duo-
decim filijs isrl̄ quotq̄t nati sunt ad pplm̄
isrl̄ p̄tinent. **Quō** q̄ aut̄ filios isrl̄ z Ioseph:
Nescio qd̄ hic distinguenduz admonuit.
Per scrutemur sp̄m n̄m: fortassis ibi ali-
quem posuit de^o: quē debem^o z nocte q̄re-
re manib^o n̄ris: vt nō decipiamur: forte in-
ueniemus z nos in hac distinctiōe filios is-
rahel z Ioseph. **Per** Ioseph aliū pplm̄ in-
telligi voluit: gentiū pplm̄ intelligi voluit.
Quare gentiū pplm̄ p̄ Ioseph: **Quia** Jo-
seph vēdit^o in egyptū a fr̄ib^o suis. **Ille** Jo-
seph cui fratres inuiderūt: z eū in egyptuz
vēdiderunt: vēditus in egyptū laborauit:
hūiliatus ē: agnit^o: exaltat^o: floruit: impa-
uit. **Et** his oib^o qd̄ significauit: **Quid** nisi
ch̄stū a fr̄atib^o vendituz: eiectū de terra
suatāq̄ in egyptū gentiū: **Ibi** p̄mo hūilia-
tum: qm̄ p̄secutiōes martyres patiebātur:
nūc exaltatū sicut videmus: qm̄ impletuz
ē in eo: **Adorabūt** eū oēs reges fr̄e: omēs

Alia lra
t Jacob

gentes fuerint illi. Ergo Joseph p[ro]p[ri]e ex g[en]te
 ab[ra]h[am]e: isrl' v[er]o p[ro]p[ri]e ex gente hebreor[um]. Rede-
 mit p[ro]p[ri]um suum deus filios isrl' z Joseph.
 Per q[ui]d: Per lapidē angulare: i quo duo
 pietes copulati sunt: z exequit quō. **Vi-**
derūt te aque de[us]: Quid sunt aq[ue]: po-
 puli. Que sunt iste aque: dictū est in Apo-
 calypsi: responsuz est p[ro]p[ri]e: Ibi inuenimus
 ap[er]tissime aq[ue] in figura positas p[ro]p[ri]orum.
 Supra autē dixerat: Flotaz fecisti in popul[us]
 v[er]it[ate] tuā. Merito g[er]o viderūt te aque de[us].
Viderūt te aque z timuerūt: Ideo
 mutate sunt q[ui] timuerūt: **Viderūt te aque**
deus z timuerūt. **Et conturbate sunt**
abyssi. Que sunt abyssi: Altitudines aq[ui]-
 rum. Quis non turbat in p[ro]p[ri]is cū cōscien-
 tia pulsat: Quis altitudinē maris: q[ui]d p[ro]-
 fundius humana p[ro]scia: Ista p[ro]funditas tur-
 bata est: q[ui]n in brachio suo redemit p[ro]p[ri]um
 suū deus. Quō turbate sunt abyssi: Quā-
 do oēs p[ro]scias suas p[ro]fitendo fuderunt. Et
 turbate sunt abyssi. **Altitudo sonitus**
aquar[um]: In laudib[us] dei: In cōfessionib[us]
 peccator[um]: in hymnis z canticis: i oratiōib[us].
Altitudo sonit[us] aquarū. **Vocē dede-**
rut nubes. Inde isti sonit[us] aquar[um]: inde
 abyssorū p[ro]turbatio: q[ui] vocē dederunt nu-
 bes. Que nubes: **Predicatores v[er]bi veri-**
tatis. Que nubes: **Be q[ui]bus minat eundē**
vinee deus: q[ui] pro v[er]ba fecit spinas: z dicit:
Mandabo nubibus meis: ne pluāt super
eam umbrem. Beniq[ue] apli relinquētes iu-
 deos: ierūt ad gentes: in oib[us] gentib[us] vo-
 cem dederūt nubes p[ro]dicādo christū. **Vocē**
dederūt nubes. **Etenī sagitte tue**
p[ro]transierūt: Easdem voces nubiu[rum] rur-
 sus sagittas dixit. Verba enī euāgelistaz
 sagitte fuerūt: similitudines enī sunt: nam
 p[ro]p[ri]e nec sagitta ē pluuia: nec sagitta plu-
 uia. At v[er]o v[er]bum dei z sagitta est q[ui] percu-
 tit: z pluuia q[ui] rigat. Nemo enī iam miret
 abyssorū conturbationem: q[ui]n sagitte tue
 p[ro]transierunt. Quid est p[ro]transierunt: Non
 in auribus remāserunt: sed corda transfi-
 xerūt. **Vox tonitruū tui i[st]i rota.** Quid
 est hoc: Quomodo intellecturi sumus:
 Adiuuet d[omi]n[us]: **Vox tonitruū tui i[st]i rota.** So-
 lebanus pueri suspicari cū audirem[us] to-
 nitrua de celo: q[ui]si vehicula de stabulo p[ro]-
 cessisse. **Habēt enī tonitrua quādā con-**
cussionē simlē vehicul[um]. Nūq[ui]d ad ista pue-
 rilia redituri sumus: vt intelligam[us]: vox to-
 nitruū tui in rota: quasi aliq[ui] vehicula habe-
 at deus in nubib[us]: z trāsitus vehiculorum

illo[rum] strepitū p[ro]citet: Absit. Hoc puerile ē:
 vanū: nugatoriū. Quid ē g[er]o: Vox tonitruū
 tui in rota: Voluit vox tua. Necq[ue] h[ic] intelli-
 go. Quid faciem[us]: Interrogemus ipsam
 Idubun: ne forte ipse exponat quod dixit.
Vox inq[ui] tonitruū tui in rota. Non intelli-
 go. Audia q[ui]d dicis: **Apparuerunt**
fulgura tua orbi[us] terraz: Sic g[er]o: nō in-
 tellerā. Orbis terraz est rota. Nam cir-
 cuitus orbis terraz merito z orbis d[omi]n[us]: v[er]bi
 breuis etiā rotella orbicul[us] appellat. Vox
 tonitruū tui in rota: apparuerūt fulgura tua
 orbi terraz. Nubes ille in rota circueiūt
 orbem terraz: circueiūt[ur] tonando z coru-
 scando: abyssuz cōmouerūt: p[ro]ceptū tonue-
 runt: miracul[us] coruscauerunt. In oēm ter-
 ram exiit sonus eor[um]: z in fines orbis ter-
 re v[er]ba eor[um]. **Comota est z contreme-**
būda facta est terra. Id est oēs q[ui] habi-
 tant in terra. Per similitudinē autē ipa ter-
 ra mare est. Quare: Quia gētes oēs mar[is]
 nomie nuncupant: q[ui]d vita hūana amara
 est: z p[ro]cell ac tempestatib[us] subdita. Itaq[ue] il-
 lud si attēdas q[ui] homines se tanq[ua]m pilces de-
 uorant: cū maior minorē absorbet. Hoc ē
 g[er]o: hoc mare: illud euāgeliste ierūt. **In**
mari ē via tua. Itā dudū i[st]i scō via tua:
 mō in mari via tua. q[ui] ipse sanctus in mari:
 z merito etiā sup[er] aquas maris ambula-
 uit. In mari est via tua: id est in gētib[us] p[ro]-
 dicat[ur] christus tuus. In alio quippe psal-
 mo ita d[omi]n[us]. **Deus misereat nostri: z benedi-**
cat nos: illuminet vultū suū sup[er] nos z mi-
sereat nostri: Ut cognoscām[us] in terra vias
tuas. Ubi in terra: In omib[us] gentib[us] saluta-
 re tuū: Hoc est: In mari ē via tua. **Et se-**
mitte tue in aquis multis: Hoc est in
p[ro]p[ri]is mult[is]. Et vestigia tua nō agno-
scēt. Nescio quos tetigit: z miruz nisi et
 ipos iudeos. Ecce iam si plata est genti-
 bus misericōdia christi: vt in mari sit via tua: z
 semite tue in aq[ui]s multis: z vestigia tua nō
 agnoscent: v[er]bi a q[ui]busdam nō agnoscent:
 nisi ab his q[ui] adhuc dicūt: **Nōdū veit chri-**
stus: Quare dicūt: nōdū veit christ[us]: **Qu-**
nō agnoscent vestigia sup[er] mare ambulan-
tes. **Beduxisti sicut oues plebem**
tuā: in manu Moysi z Aarō. Qua-
 re h[ic] addiderit indagare aliquantulū diffi-
 cile est. Adiuuate g[er]o nos intentiōe vestra:
 q[ui] post ipos duos versus finis erit: z psal-
 mi z smonis. Ne forte cū aliq[ui]d restare ar-
 bitram[ur]: timore laboris minus ad p[ro]p[ri]as at-
 tendatis. Cū dixisset: In mari est via tua:

Alia lra
turbate

Alia lra
+ Alluxerit cho-
ruscatōes tue
terre

Alia lra
teotremuit

Alia lra
non habet

Alia lra
transiūt

Alia lra
+ cognoscentur

Alia lra
+ populū tuū

quod intelligimus in gentibus: et semite tue in aquis multis: quod intelligimus in populis multis: adiuravit: Et vestigia tua non agnoscent: Et querebamur a quibus non agnoscerent: et sicut iccit continuo: Beduxisti sicut oves plebem tuam in manu Moysi et Aaron: id est iacob ista plebe tua que deducta est in manu Moysi et Aaron: vestigia tua si cognoscet. Quare positum est: nisi increpandi: et exprobandi causa in mari est via tua: Et in mari est via tua: nisi quod exclusa est a fra tua: Expulerunt christum noluerunt esse suum salvatorem egri: ille autem cepit esse in gentibus et in omnibus gentibus in multis populis: saluifacere sunt etiam relique populi illi: remansit foris ingrata multitudo: et claudicans Jacob senioris latitudo. Latitudo enim senioris intelligitur via in multitudine generis: et facta est in maiore parte israelitarum turba quaedam vana et insipientis: que non agnosceret vestigia christi in aquis. Beduxisti sicut oves plebem tuam: et non te cognoverunt. Tanta cura illis bona fecisti: mare divisisti: inter aquas per arida traiecisti: persequentibus inimicos fluctibus operuisti: in deserto egentibus manna pluisti: deducens eos in manu Moysi et Aaron: et expulerunt te a se: ut in mari esset via tua: et vestigia tua non agnoscerent.

Explicit Tractatus de ps. LXXVI.

Incipit Tractatus de ps. LXXVII.

Psalms iste ea continet que in veteri populo acta narrant: recentior autem et posterior populus admonet: ut caveat ne sit ingratus beneficiis dei: eiusque in se provocet iracundiam: cuius obedienter et fideliter debent suscipere gratiam. Ne fiant inquit sicut patres eorum generatio prava et amaricans: generatio que non direxit cor suum: et non est creditus cum deo spiritus eius. Hec est igitur psalmi huius intentio: hec utilitas: hic vberum fructus. Sed cum omnia videantur perspicua et apta dici atque narrari: premitur monent atque intentos facit titulus eius: Hec enim frustra inscribitur. Intellectus asaph: nisi quod fortasse non quod superficies sonat: sed interius aliquid intelligere querunt ista lectorum: Deinde narraturus et commemoraturus hec omnia que videntur: auditore quam expositore potius indigere: Aperiam inquit pabulis os meum: eloquar propositiones ab initio. Quis non hic de somno excitet: Quis audivit velut manifestas legendo percurrere pabulas et propositiones: que nominibus suis indicant aliquid perscrutari oportere: Parabola quippe alicuius rei similitudinem pre se gerit: quod

licet sit vocabulum grecum: iam tamen pro latino usurpat. Et notum est quod in pabulis que dicunt rerum similitudines reb' de quibus agit copant. Propositiones autem que grece appellantur problemata questiones sunt: habentes aliquid quod disputatione soluendum sit. Quis ergo pabulas et propositiones transitorie legat: Quis non his auditis vigilantiam mentis intendat: ut ad earum fructum intelligendo perveniat.

Expositio psalmi.

Attendite: inquit: populus meus Etia[m] popule
legem meam. Quem hic credamus loqui nisi deum: Ipse enim legem dedit populo suo: quem liberatum ex egypto congregavit: que congregatio prope synagoga nuncupatur: quod interpretatur asaph. Utrum ergo ita dictum est: intellectus asaph: quod ipse asaph intellexerit: an figurate intelligendum: quod eadem synagoga: hoc est idem populus intellexerit: cui dicitur: Attendite populus meus legem meam. Quid est ergo quod eundem populum per prophetam increpat dicens: Israel autem me non agnovit: et populus me non intellexit: Sed profecto erant etiam in illo populo qui intelligerent habentes fides: que postea revelata est: non ad legis scriptam: sed ad gratiam spiritus pertinentem. Non enim sine ipsa fide fuerunt qui eius in christo futuram revelationem: providere: et pronunciare potuerunt: cum et illa vetera sacra significativa fuerit futurorum. An soli prophete habebant hanc fidem: et non populus: Immo vero etiam qui prophetas fideliter audiebant: eadem adiuvabant gratia: ut intelligerent quod audiebant. Sed utique sacram regni celorum vel abas in veteri testamento: quod plenitudine temporis revelaret in nouo. Nolo enim vos (ait apostolus) ignorare fratres: quia patres nostri omnes sub nube fuerunt: et omnes mare transierunt: et omnes per Moysen baptizati sunt in nube et in mari: et omnes eundem cibum spirituales manducaverunt: et omnes eundem potum spirituales biberunt. Bibeant enim de spiritali sequente eos petra: petra autem erat christus. Idem itaque in mysterio cib' et potus: illorum qui non: sed significatiode idem non specie: quia idem ipse christus illi petra figurat: nobis in carne manifestat. Sed non inquit in omnibus ill' b'isplacitum est deo. Omnes quidem eundem cibum spirituales manducaverunt: et eundem potum spirituales biberunt: id est spirituale aliquid significante: sed non in omnibus ill' b'isplacitum est deo. Cum dicitur: non in omnibus erat: ergo ibi aliquid in quibus b'isplacitum est deo: et cum essent omnia communia sacra: non comis erat omnibus gratia que sacramentorum virtus est: sicut et nunciam revelata fide que